

Szerkesztői iroda:
Nagy-Enyeden a kiadóhivatalban, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Kiadóhivatal:
CIRNER J. JÓZSEF
papírnagykereskedés, hová az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adatkak vissza.

KÖZÉRDEK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAPON.

Előfizetési feltételek:
helyben hozzáhozandó vagy vidékre postán küldve
egy évre 4 frt.
félre 2 frt.
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:
□ ezennélterenként 3 kr.
Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek. Bélyegdíj 30 kr.
Nyiltér sora 20 kr.

A képviselőház munkája.

Alig hangzott el a tetszés-zaj, mely gr. Csáky Albin nemos munkásságát s fennkölt szellemét dicsőítette, a legreálisabb miniszterek egyikének: Lukács Bélának, a kereskedelemügyi miniszteri székben Baross utódának tevékenységét üdvözölte az egész ház. Azt már az ellensége se mondhatja, hogy Lukács Béla keresve keresné a népszerűséget. A ki beszélni hallja, frázisokat nem talál beszédében, melyet esendés, nyugodt hangon, egyszerűen, de világosan ad elő. Még tetteivel sem igyekezik oly módon tűnni fel, mint sokan, akik szeretnek ugyan munkálni, dolgozni, cselekedni, de úgy, hogy lássa a világ mindég s beszéljen róluk mindég, gondjuk lévén arra is, hogy ha netalán valami akadály fordulna elő, annak legyőzése legalább is egy Kinizsi Pál hős tetteivel érjen fel az amuló közönség előtt. Lukács Bélának, a mi vármegyénk fiának, egykor Baross jobbkezeinek, most szelleme örökösének nincs szüksége sem frázisra, sem arra, hogy keresse a feltűnést. A tettek és fényes eredmények számokban beszélnek. Közel tízezer kilométer hosszú állami vasúton naponként 1740 vonat, 17400 kocsival dühörög ugyan tizenötezer száz ember kezelése mellett, évről, évre rohamosan emelkedő forgalommal, de Lukács Béla egyszerűen kijelenti, hogy még növelni akarja a forgalmat és szaporítani fogja a vasutakat, különösen az erdélyi részekben. Fejlesztetni akarja a magyar hajózást a tengeren úgy, mint a folyamokon. A postát, távirát, telefon-összeköttetést szaporítja, gyárakat létesít, támogatja az ipart és kereskedelmet s új piacokat igyekezik szerezni terményeinknek és iparcikkeknek. Mindezek mellett az országos kiállítás előkészítő munkálatai is serényen haladnak. Szóval a jelentékeny pénzügyi eredmények s az a bámulatos lendület, mely eddig jóformán ismeretlen volt e miniszteri tárca Baross előtti vezetőinél, — minden frázisnál ékebben szól Lukács Béla hivatottságáról.

Valóban aligha volt miniszterium, az Andrássy kormányt kivéve, mely oly sokat ígért volna s oly sokat váltana be programjából, mint a Wekerle-kabinet. Pedig e program hatalmas pontokat tartalmaz s egészében felfogva nem más, mint szakítás a múlttal, s egy új ezredéves fejlődés alapjainak letétele az új Magyarország számára.

Alig mulik el hét, hogy új, meg új lépés ne mutatná azon eredményeket, melyeket a vaskövetkezéssel viv ki kormányunk. Évszázadok óta csak cimben és címzetes hivatalokban volt magyar udvartartás. Wekerle miniszterelnök megígérte, hogy megteszi a szükséges lépéseket s ime ő Felsége elrendeli, hogy legyen magyar udvartartás! Alig futja be a hazát a korszakot alkotó egyházpolitikai javaslatokról szóló hír, ime Hieronymi belügyminiszter betérjeszti az oly régen várt törvényjavaslatot a „Közigazgatási bíróságokról,” oly indokolás kíséretében, mely általános elismerést keltett érveit gazdagságánál és alaposságánál fogva. E törvényjavaslatnak az a célja, hogy a közigazgatási hatóságok intézkedései és határozatai által okozott sérelmek orvoslása független bíróságra legyen bízva.

E közben pedig a bizottságok is lázasan dolgoznak s egyik legfontosabb, rég várt törvényjavaslat, a mezőrendőrségről élénk tanácskozás tárgyát képezi. Bárcsak már életbe lépne!

Valóban, a mai nemzedék nem panaszolhat, hogy tehetségének és erejének megfelelő munkát nem nyílnék előtte; csak az szükséges, hogy alapos tudással, buzgó lelkiismeretességgel kell fogni e munkához, mely nem tűz felületességet s mint hitvány eszközt, félre löki az üres fejű stréberséget.

Nagy-Enyed város közgyűlése.

December hó 1-én a városatyák jubilaris hangulatban gyűltek össze, ennek megfelelőleg Jókait 50 éves író jubileuma alkalmából felirat-

tal üdvözli a képviselet, a felirat szerkesztésére dr. Kovács Ö. és Makkai D. képviselők kértettek fel. Ezenkívül Jókai összes műveire a város 200 forinttal előfizet. József főhercegnek december hó 5-én tartandó jubileuma alkalmából a helybeli honvédelegység 110 embere a város költségén fog megvendégetelni.

Örvendetes tudomásul vette a közgyűlés Csató János alispánnak a városi tanács közegészségi működését dicséret leiratát, mely működés a behűtött kolera elfojtását lehetővé tette. A leirat a közegészségi irányu működés további hathatós támogatását helyezi kilátásba.

Helyeselte a közgyűlés is, hogy az iskola-építő bizottság az új iskolát kőfallal határolta a collégium tanári szállása felől.

Az új iskola-építésnél talált régi pénzek bemutatása után az óvoda államosítása, dajkaképző-intézet kiegészítése és egy gyermekmenhely felállítása a Hid-utcában került szőnyegre.

Kovács Ö., Török B., Gáspár J., Szilágyi F. és Winkler A. hozzászólása után a közgyűlés abban állapodott meg, hogy a közoktatási kormány-nak felajánlják a jelenlegi óvodát az együttel, hogy állami dajkaképző-intézet is létesíthessék a mellett a város pedig az Alszege új óvodát s szükség esetében a város felső részében gyermekmenhelyet épít és tart fenn, saját költségén.

A városi képviselet választott tagjainak fele részben megújítása a 3 év leteltével szükségessé válván, a tanács bejelenti, hogy a választók névjegyzéke elkészült, kihirdetett, jogerejűvé vált és a patakon túl 9, innen 6 tag lesz választandó a választók számának megfelelőleg: ezek közül 14-en 6 évre, 1 pedig 3 évre fog választatni. az alispán úr által kitűzendő időben. A kiléptettek újra választhatók.

A regaleper elsőfoku ítéletét jelenti be a tanács, azon megjegyzéssel, hogy az ítélet kedvező a városra nézve, de felebezés miatt még nem érvényes. A közgyűlés örvendetes tudásul vette az

A „KÖZÉRDEK” TÁRCÁJA.

Salzburgi csapozékben.*

Nem a Tisza partján fekszik ez a csárda,
Benne halovány sör, nem piros bor járja.
A nagy asztal mellett szép legények ülnek,
Egy verklis valami
Nótát köszörülget.

Folyik a sör, a szó, — mig nem összevesznek.
Szerető, vetélytárs egymásra ismernek;
Egymásra ismernek, de tenni nem mernek,
Vidám verkli szónál
Csak úgy veszekednek.

Ha ez a csárda a Tisza partján volna:
Arról a leányról kevesebb szó folyna,
Az is, a mi folyna, tudom másként folyna,
S idebent azóta
Csak egy legény volna!

Szabolcska Mihály.

A furfangos bányászok.

A mezőgazdasággal foglalkozóknak, kik a világosság s a nap életét erejét munkájuk közepette élvezik, fogalmunk sincs azon terhes munkáról, a mit a bányász, a

* Mutatványul szerzőnek „Hangulatok” című, sajtó alatt levő verskötetéből. Ára füze 3 korona, diszkótésben 5 korona. Megjelenik még ez év folyamán. Előfizetéseket lapunk szerkesztősége is szívesen elfogad.

föld sötét gyomrában, pislogó gyertya vagy mécs mellett végzi! Fogalmunk sincs a bányász munkájának életveszélyességéből, ki meredek lépcsőfokon mászkál, kinek élte mécsesét egy-egy lezuhanó szikla, egy félrelépés vagy a furási lyuk felrobbanása minden percében elolthatja s ki dacára mindezeknek, terhes munkáját jó kedvvel végzi. bátran szembe néz a halállal, épp úgy, mint a jó katoná — a csatában — a fűtőlő golyók között.

A v.....i bányászok — mert róluk fog zengetni az ének — azonkívül szellemesek is. Nehéz munkájuk közepett csak amugy szikráznak az élecek, melyektől a szellemességet elvitatni nem lehet. E bányászok a legnemesebb fém: az arany után kutatnak s így könnyen megmagyarázható az: ha reá akadnak, dacára a nagy és szigorú ellenőrzésnek, igyekeznek azt furfangosabban módon elrejtetni, ellopni, napvilágra hozni és pénzre tenni. Az arany elnyelést és más ennél csunyább le nem írható módon való arany-ellopást nem tárgyalom; mert szép hőgyeink, kik nyakukon aranyláncot, rózsás fülökben arany függőt, formás kézesuklóikon arany karpereczet oly előszeretettel viselnek, ha megtudnák, hogy sokszor mily módon kerül napvilágra ezeknek anyaga, az arany: bizony elvesztenék kedvüket viselni azokat és sovárogni azok után. Azért tehát a „szelidebb esetek” közül jegyezek föl egynehányat.

I.

Egy Rosta nevű bányász egyes egyedül egy akna mélyében a felrobbantott kővek feldarabolása és azoknak a felhúzó-kasokba való elhelyezésével volt elfoglalva. A kővek feldarabolása közben egy mázsányi kővön igen szép eret látott. Oratosan széttörte és belsejében egy újni vastag s mintegy 20 cm. hosszú és széles „aranycsapást”

(mint a v.....i bányászok nevezik az így előforduló aranyat) vett észre. Hogy vegye ezt ki? Ily nagy mennyiségű aranyat észrevétlenül teljes lehetetlen kivinni; mert a bánya szájánál levő őr a vizsgálatnál okvetlenül megkapja, s az elbocsátáson kívül még börtön is kapzsiágának és „beesületességé”-nek jutalma. A büntetéstől is félt; de az arany is oly csábítólag fénylett, hogy annak fénye szüntesek a teletmát szüntette meg, de a kihozhatásra egy furfangos eszmét is adott a bányásznak. Szokásban van az ottani bányászok között, hogy egy magára-hagyott kabátot, melyet a bányász munkája közben levett, észrevétlenül a kabátújak furfangos összedugása s az azokba rakott kővekkel úgy összebenyolitának, hogy az, ki annak módját nem tudja, — kénytelen egy néhány helyt kihalogatni, hogy használható állapotba tehesse. Ezt „kabátzárás”-nak nevezik. Így tett Rosta barátunk is, csak azon különbséggel, hogy saját kabátját zárta el, s értékteien kővek helyett drága arannyal tölte meg. A munkaszak végével az aknából feljőve, a tárnában váró felügyelőnek siránkozva panasolta el: mily csufáságot csinált belőle kabátjával valaki. A felügyelő bajusza alatt mosolygva ígérte, hogy megbünteti a tettest, ha előkerül. Rosta barátunk, dacára ezen ígéretnek, nagy siránkozások között jött ki a bányából, sirt akkor is keservesen, mikor a szokásos „tapogató” vizsgálaton keresztül ment. Kabátját maga után huzva ment a bányászok kacaja és gunyjai között a horalis dombig, a honnan aztán lefelé szaladva nagy és örömteljes hangon kiáltotta, a kabátját mindig maga után vonva: „Gyi csapás!”

Akkor vették észre Rosta furfangját és az aranyelapást; de már késő volt, a vizsgálat alkalmával nála aranyat nem találtak, újból megvizsgálni, mivel nyulgyor-

ügy állást, tekintettel arra, hogy nagyobb összeg maradt meg, mint mennyi maradt volna azon esetben, ha a Bethlen-főtanoda és a polgárság elfogadták volna a béke kedvéért felajánlott összegeket.

Az erdő vágási üzemterv szerint az idén 7 hold szál erdő a Bükkösből fog levágni, a Holtmaros néhány fejszeérett szálfa szintén esni fog.

A sarjerdőszer a 25 éves Herzsai erdőből fog vágni tavaszszal, télen az idegen fanemekről megtisztítván.

Nagy Samu erdősz lemondása következtében 1894. jan. 15-ére pályázat hirdettetik.

A rendőrbiztosi állás betöltésére szintén jan. 15-re hirdettetik pályázat, míg ez állatorvosi állás már dec. végéig hirdette van.

Az apahidi jóság-bérlete tekintetében kedvező ajánlat érkezett az eddigi 350 frral szemben évi 446 frral krral, 6 évre Dezső Zsigmondtól, mit a közgyűlés elfogadott.

Polgármester jelentést tesz a főispán és Széll Ignác miniszteri tanácsos látogatásairól, mely alkalommal, valamint azóta általa is pénztárvizsgálatok tartattak és pénztárhiány nem mutatkozott. Ellenben a számadás formák a miniszteri számvevő által az állami formulák szerint átalakítottak.

A közpénzek elhelyezése tekintetében névszerűtől szavazással egyhangulag a nagyenyedi takarékpénztárban központosult a bizalom.

Fehérvári Károly polgárosítási kérése általános szótöbbséggel elutasított.

Az iparos tanonc-kérdés és ennek fontossága.

(Folytatás)

(T. K.) Ismerjük, még pedig minden oldalról az ipar multját; de éppen azért, mivel ezen ismeretünk az ipar történelmének beható tanulmányozásán alapul s mivel a történelem tanítónője az életnek — magistra vitae — értjük meg és fogjuk fel iparunk pangásának, iparos osztályunk kedvezőtlen helyzetének okát s iparos fiatalságunk mindentéren és minden irányban 5—6 évtized óta oly feltűnően észrevehető, érzékenyen bántó és az ipar hanyatlását, anyagi jólétének aláadását is szörnyű mód előmozdító elhetetlenségét, ennek végtelen kártékony hatását a jövő iparos nemzetiségre, a hazára, az egész társadalomra.

Különbön is őszinte szívvel oda nyilatkozhatunk, hogy nem volt sohasem célunk, ha az iparügyről irtunk, keresni azt, hogy ki oka a sanyaru állapotoknak, melyek mindegyre komolyabban fenyegetik iparos osztályunk existenciáját. Sőt meg vagyunk győződve arról, hogy a mult szomorú

példájának átkos hatása borul a jelen nemzetiségre, hogy az elődök bűneit sinli meg sok tekintetben iparunk és egy régibb nemzedék rosz nyomdokaiban gázol jelen iparos osztályunk. Azonbántudjuk, hogy hol a baj gyökere, annyira a mennyire ismerjük a szükséges orvosságot, és ezért ennek használatát hangsúlyozzuk, hangoztatva jelen iparos fiatalságunk elhanyagolt voltának tarthatatlanságát, a nélkül azonban, hogy szigoruan valamely kisebb-nagyobb város e tekintetben való viszonyait, vagy megnevezett iparos-közegait tüztük volna ki kritikánk céltáblájával. Még ha valami városka külső-belső iparügyeiről értekezünk is, csak az iparos tanoncok helyzete foglalkoztat, e helyzet javítása, e szegény gyerekek és általuk az egész igr érdeke fekszik szívünkön.

Ha azért az eszközöndő javítások módja körül felis merülhetnek nézeteltérések maga a tárgy jóakarattól való megvilágítása, a dolog érdekében emelt jó szó vagy tagadhatlan igazmondás sohasem kepezheti sem vita sem mentegetés, de legkevésbé helytelen s a szilárd alapot, jogosságot nélkülöző támadásoknak okát, ha csak valaki annyira nem akarja önmagát pellengére állítani az által, hogy sértve képzelvén magát, mindenféle sántikáló érveléssel, dacára a szomorú tények hangos tanubizonyosságának, az általános elismert igazsággal száll szembe csak azért is!

Bennünket nem érdekel egyelőre semmiféle agrár állam, sem pedig a: „csak iparállamban képzelhető politikailag befolyásos nemzet;“ nem reflektálunk még Colbertnek a valóság által megcáfolt merész állítására sem, mely azt tartja, hogy „a hol ipar van, ott nincs nemzetiségi aspiratio“ s hogy „csak a helyes iparpolitika képezi ma új országok talpkövét, lerakó hatalmát.“ Mi kizárólagosan az iparos tanoncok szomorú sorsa iránt érdeklődünk, mert egy teljes s beváló ipar talpkövé nem a helyes iparpolitika, mint olyan, hanem egy jó, helyesen kiképzett és nevelt iparos ifjuság képezi.

A ki tudja, hogy mi körül forog a szociális kérdés helyes megoldásának lehetősége, az tudja azt is, hogy e kérdés megoldásában az iparos tanoncoknak nagy feladat jut és hogy a szociális kérdés után, mint egy nagy kérdőjel — *munkás és iparos osztályunk fiatalsága vonja magára a figyelmet.*

A ki a célt akarja, annak akarni kell az eszközöket is. S ha e nagyhangú frázist „Teremtsünk ipart“ évről-évre halljuk is a Kárpátoktól az Adriáig, hatalmasok, irók, tudósok s honatyák ajkairól, — tekintetbe kell venni azt is, hogy az nem annyira sürgető követelés, nem egyszerű óhaj,

hanem fájdalmas felkiáltása a jobb érzelműeknek, melyet nem annyira az iparcikkek, mint inkább azok előállítói készítenek az ajkakra s az a szomorú igazság, hogy iparos nélkül nem lehet ipart megteremteni! Azután „a sok fel, meg lefelé dőlő jó tanács“ sohasem hiba, sohasem rosz, ha praktikus, csak legyen ki kövesse. Ha tehát az a jó tanács csak jó tanács marad a papíron, sem mi, sem az, ki adta, nem oka, már csak azért sem, mert még egy honatyától sem követelhetjük ez ideig azt, hogy jóakarattal a lábszijhoz nyuljon, vagy *tűt* rántsón az ipar megmentésére. Azonkívül mi mellett bizonyit ezen jogosan hangoztatott felkiáltás: „teremtsünk ipart“? Talán iparunk virágzása mellett? Ugy-e nem?, hanem inkább a mellett, hogy iparunk jelen körülmények, jelen viszonyok között pang, iparos osztályunk elégtelen, elszegényedett, elégedetlen, erőtlén. Klre nehezkedik azonban ama nagy feladat, melynek teljesítésére egymagára képtelen jelen iparos osztályunk, de a melyet megis teljesíteni kell, ha azt nem akarjuk, hogy a régiben maradjon a baj vagy hogy még inkább elmérgesedjék a dolog, midőn nem goscoduunk kellő fiatal erőkről, hanem nevelünk a kor követelményeinek megfelelő nemzedéket, olyant, mely nemcsak a mult dicső emlékein csüng s kívánczik vissza oda, mint az izraeliták Egyiptom hussal telt fazekaihoz, hanem él a jelennek a költő szava szerint: „hass, alkoss, gyarapíts“. Igen, teremtsünk ipart! — dacára a neheztelő ironiának — én is kikiáltom a világba, de úgy, hogy annak mindenek előtt szilárd alapot biztosítsunk iparos tanonczainknak gondos, lelkiismeretes, szeretetteljes felkarolása, nevelése, kiképeztetése által a választott iparágban úgy, mint hit, erkölcs és szükséges tudomány dolgában.

Azonban, hogy lehetséges annak elérése?

Ha egész kimerítően nem is adhatunk irányt errenézve, mert ilyenek előírása már inkább csak megalakult testületek feladata; az irányt annyira, amennyire kijelölni azonban talán mégis sikerülend. Elmondjuk már csak azért is, hogy elbáritsuk magunkról ama gyanut, mintha csak időtöltésből íránk, lapföltelékkel akarnánk szolgálni, de szükségesnek tartjuk mindjárt kimondani azt is, hogy mi nem a műhelyben folyó gyakorlati ipartanítást tartjuk egyedül szem előtt, hanem ennél sokkal fontosabb, sokkal messzebbre ható jelentőséggel bíró tényezőt is, t. i. az abban uralkodó és az abból az iparos osztályba, iparos testületekbe kiható szellemet!

Jóllehet túlhaladott álláspontja van ma már a sok tekintetben áldásosan hatott céhrendszernek, mely most csak emlékében él még, de volt

szaságával szaladt, nem lehetett. Rosta barátunk az aranyat haza vitte s annak értékéből, míg tartott — bányász szokás szerint vigau élt. Mikor pedig elhogyott, újból nehéz munkájához fogott; de ily szerencsében többé nem részesült; mivel nagyon, de nagyon ügyettek re s csak oly helyeken s többé magával dolgoztatták, hol nem arany után kutattak, hanem valamely ácsmunkát, vagy takarítást végeztek.

II.

Két bányász — jó régen — dolgozott a kir. bányában egy műhelyben, felügyelő nélkül. A furási lyukak robbantásai után bánatos-örömmel veszik észre, hogy a „véna“ — v.....iasan monva — szép csapás tévődött.

A privát bányából is igen bajos az arany kicsempészés, a kir. bányából pedig csaknem lehetetlen, mert a kijövetel alkalmával az alaposnál is alaposabb módon kikutatják nemcsak a közbányászokat, hanem a felügyelővel megbízott árcelárokat is. Tanakodnak mindketten: itt hagyják a szép aranyat, vagy vigyék ki? Egyhangulag elhatároztattak, hogy ki vele. De hogyan? A bányász furlang segített rajtuk. A szépen fénylő aranyat „levágták“ s egyik azt inge alá, kebelébe rejtette. Ennek elvégzése után egy oly helyre, hol a furási lyuk sziklát nem repeszthet, egy — körülbelül 7 cmeres furási lyukak furt, azt egy kevés robborral megtöltötte, kötörmelékkel szabályszerűen lefojtotta, náddal, (a kanócot helyettesíti) ellátta, és — ó kapzsiaság! — a nélkül, hogy onnan elszaladna, meggyújtotta. Midőn az felrobbanófélben volt, eléje állott. A lyuk felrobbant, annak kötörmelék fojtása arcába furdott; de ez nem volt elég, hanem ugyanakkor magát a bányászkalapácsal fejbe vágta s véresen hanyat esett. Társa iszonyu jajveszékések között hirta

segítséggel a más műhelyben dolgozó bányászokat és felügyelőket, kik konstataáltak, hogy itt a furási lyuk idő előtt való felrobbanása miatt szerencsétlenség történt s igyekeztek a bányászt lábra állítani. De ez nem sikerült, mert mihelyt hozzá nyultak, ne hogy az elrejtett aranyat megérezék — iszonyuan kezdett nyögni és jajveszékélni. Mit volt, mint nem tenni, kénytelenek voltak az arany rejték-helyétől jó távol megfogni, nagy óvatossággal egy csillábe (kőbordó szekér) helyezni, azon a bányából kivinni és abból ismét nagy óvatossággal — mert az impoztor, mihelyt közel jártak az elrejtett aranyhoz iszonyuan ordított — kiemelni, egy hordágyra helyezni s négy bányászszal haza-vitetni.

A felesége meg volt rémulve, midőn férjét hordágyon hozni látta, a szomszédok is összegyűltek és segíteni akartak a levetkőztetésben, de ennek — ordítások között — ellenszegült az álbesült s nagy durván utasította ki a hivatlan kíváncsiakat házából, csak társát kérte, hogy maradjon vele. Mthelyt egyedül maradtak, a halálosan sebesült — felesége csodálkozására — nagy kacagva felkelt, társával az aranyat feltörték s testvériesen felosztották. Egy pár hétig megfektüde merészességét, de súlyosabb következménye nem volt. Sok időre tudódott ki turpissága, de már akkor az ellopott aranyak bortal úthették a nyomát.

III.

Józsi bányász igen kedélyes ember volt. Ha aranyat lopott, másnap megmondta, sőt ha a kijövetel alkalmával is e részben kikérdezték, bevallotta őszintén, hogy ő bizony lopott, mint ezt az alábbi eset tanúsítja: Egy reggeli műszak végeztével kifelé jön a bányából Józsi. Kezében egy lámpa (a tárnában igen nagy

légyonat lévén, lámpát kellett használni), vállán a bányász-műszerek.

A kűnlevő felőr kérdi tőle:
— „Van-e arany nálad, Józsi?“
— „Van!“ — feleli egész őszintén.
— „No jere be az őrházba!“

Józsi bemegey, a lámpát leteszi az asztalra s átengedi magát a kutatásnak. Kikutatják Józsit mindenfelé, de semmit sem kapnak. A felőr dühösködve kérdi:

— „Nálad van-e az arany?“
— „Nincs nálam!“

Felöltözik Józsi, a lámpát kezébe veszi, hazafelé indul. A felőr utána kiált:

— „Nálad van-e az arany, Józsi?“
— „Nálam!“ — feleli egész flegmatico.
— „Jere vissza!“

Józsi hűségeseen visszajön az őrházba, újból átkutatják, de semmit sem találnak nála. Újból felöltözik s a lámpát magához véve, nagy komolyan hazafelé indul.

— „Nálad van-e az arany Józsi? — kérdi újból a felőr.

— „Nálam!“
— „No vigyen el az ördög vele együtt! — fohász-kodik a sodrából kihozott felőr.

Másnap Józsi a bányára jön. Kérdi tőle a felőr:

— „Hát hova tudtat te dugni a tegnapi ellopott aranyat?“

— „Hát a lámpás aljához oda ragasztottam.“
Csak akkor jött reá a felőr, hogy mikor megvizsgálták, miért nem volt s mikor elboacsották, miért volt nála az arany.

Folytatás a mellékleten.

idő, a
egész
életké
ipar o
dálni
kedve
tény
világ
séget
lehető
nélkül
család
nagyr
mely a
ségben
ségek
erejéhe
zet, ez
ez ké
büszké
zetre,
műhely
kén ha
tekinté
törődő
eredmé
előtt, a
noncok
Az
családh
jókedv
dalmi
lása, az
séges k
oly keve
nemesít
elvek ér
rososztál
télyre, j
szetes, n
pénzsová
iparosi r
azért ön
volna le
ipart, mi
— K
vaslatot T
társai, kül
s tisztele

Niku
le nem vág
fel. Éjfél u
ügy, hogy
zést átvesz
nyában, ne
csétnyomó
ne vegye s
abból le ne
kijöve regg
lentést ten
kor nem ta
Az ig
vallatára fog
ily merész
ügyes, erély
zárta az ajt
Nikulae hat
arany? mer
ki szentül u
sára kenhet
toit, de egy
biz itt jó le
átadta töred
lit bizo
mentette me
gálatából est
vefették.

idő, a mikor e rendszer hatalmas életerővel, egy egészséges szív működésével járta át és tette életképesé az iparos osztály, képezvén alapját az ipar oly virágzásának, melyet mi más csak csodálni tudunk. De miért? Azért, mert a munkakedven, az iparosok iparszereteten, azok keresztény önérteten, alapuit, mely nemcsak a külvilág előtt törekedett magának tekintélyt, dicsőséget szerezni úgy, a hogy, vagy a hogy éppen lehetett az eszközök és módokban való válogatás nélkül, hanem kölcsönös bizalom, testvérség, a családi élet szentségének szemelött tartásával, nagyrabecsülésével s azon jóakarátú törekvéssel, mely a munkát Isten rendelkezésének tarva szegénységben, gazdagságban, jó vagy balsorsban dicsőségnek vette a hazát, az emberiségek legjobb erejéhez képest szolgálhatni. A keresztény önértet, ez képezte okát a céh-rendszer létesítésének, ez képezte ennek erős alapját mindaddig míg büszkék voltak iparosaink ezen keresztény önértetre, s nem engedték lábrakapni családjaikban, műhelyeikben és munkásaik közt azt az oly büszkén hangoztatott, Istent s vallást, isteni és emberi tekintélyt nem becsülő, de még a közmórállal sem törődő liberalis felvilágosultságot, mely aztán végeredményben a mester tekintélyét a legénység előtt, a mester és legény tekintélyét pedig a tanoncok előtt meggyengíti, aláassa, tönkreteszi.

Az egyes céhek összejöveteleikben egy nagy családhoz voltak hasonló, hol barátság, szeretet, jókedv nyújtottak üdülést a nap vagy hét fáradalmi után. A tudomány, művészet lelkes ápolása, az önképzés sok oldalú előmozdítására szükséges kellékek, eszközök s ezek felhasználása épp oly kevésbé mulasztattak el, mint szorosán vett nemesítése a szív és léleknek a keresztény hitelvek érvényesítése által. Hogy ily módon az iparososztály szabadon s dicsően működhetett, tekintélyre, jólétre, sőt gazdagságra tett szert, természetesen, mert ily körülmények között még korunk pénzsovár törekvéseinek, az ezekből fejlődött nagy iparosi manipulatióknak vagy kereszténytelen és azért önző, lelketlen konkurrentianak sem lett volna lehetséges annyira sárba tiporni a tisztas ipart, mint a hogy ez manapság megeshetik.

(Folyt. köv.)

VEGYES HIREK.

— **Közigazgatási bizottságról** szóló törvényjavaslatot Tibád Antal képviselő szerkesztette, képviselő társai, különösen az erdélyrészek, örömmel üdvözölték s tiszteletére banquetet is rendeztek.

IV.

Nikolae bányász meg volt bizva, hogy éjjel után a le nem vágott arany őrzésével megbízott őrtársát váltsa fel. Éjjel után fel is vája hűségese társát, ki egy együgyű, bugyuta bányász. Mindent rendben találva, az őrzést átveszi s társát haza küldi: Egyedül maradván a bányában, nem állhatta meg, hogy az aranyat elrejtő s peccétnyomó gyűrűvel megjegyzett agyagot az aranyról le ne vegye s ha már levette, újból meg nem állhatta, hogy abból le ne vágjon annyit, a mennyit tudott: A bányából kijöve reggel egyenesen az igazgatóhoz ment, azon jelentést tenni, hogy az aranyos műhelyt a számbavételkor nem találta rendben, azt őrtársa megdézsmálta.

Az igazgató maga elé hivatja a gyanúsított őrt és vallatára fogja. De ez szegény ártatlanságának tudatában ily merész vád hallatára csak sirni tudott. Az igazgató ügyes, erélyes ember lévén, hamar átlátott a szítán. Bezárta az ajtót, egy jó vastag husángot elővett s egy párt Nikolae hátra szóva, reá rivalt: — „Mond meg: hol az arany? mert mindjárt szíjat hasítok hátadból!” Nikolae, ki szentül meg volt győződve, hogy turpisságát a társára kenhetné, mindent remált, csak ezt nem. Ődít-hatolt, de egy pár botítás végre is megértette vele, hogy biz itt jó lesz nem hazudni, az ellopott aranyat elővéve, átadta töredelmes vallomása kíséretében az igazgatónak.

It bizony csak az igazgató eszélyessége és erélye mentette meg a ártatlanul bevádolt őrt attól, hogy szolgálatából esufosan el nem bocsátották s tömlöczbe nem vetették.

Jánky Kálmán.

— **Megyei bizottsági tagok választása.** Nagy-Enyeden elég élénk választás volt, amennyiben 52-en szavaztak, melyből 50 Meesér József orsz. feyház igazgatóra esett. Vingárdon egyhangulag dr. Werner Gyula jeles regényírók, főispáni titkár lett megválasztva. M-Igenben volt a legélénkebb választás, amennyiben Balogh D. 22, Pap A. 17 s még néhány más is több-kevesebb szavazatot nyert, itt tehát Balogh Dezső lett megválasztva. Örvendésnek tartjuk, hogy a megválasztottak a közélet derék munkásai, kik a közügyet tekintik szem előtt, s e végből a jó egyetértésnek igaz barátai.

— **A közoktatásügyi miniszter** meghagyta az összes közoktatásügyi intézeteknek, hogy hivatalos irataikban (anyakönyvekben, naplókban) az idegen ajku tanulók nem magyar hangzású keresztnevei helyett mindekor a megfelelő magyar neveket használják.

— **Gyászhir.** Alóhírtak mélyen megrendült szívvel tudatják, hogy a szerető férj, édes atya, jó testvér és hű rokon Kocsis Miklós kir. törvényszéki irodai igazgató, f. év november hó 26-án rövid szenvedés után elhunyt. A nemes szív, mely utolsó dobbanásig övének boldogságáért vert, a tiszta kebel, mely melegét oly sokkal érezteté, immár megszűnt dobogni, elhalt. A boldogult halandó részét a háznál tartandó könyörgés után, mult hó 27-én délután az ev. ref. szertartás szerint a helyi ref. temetőben tétettek örök nyugalomra. Béke és áldás hamvaira! Özv. Kocsis Miklósné, szül. Hoffinger Berta, az elhaltak neje és gyermekei: Miklós és Jolán. Kocsis György és neje. Kocsis Elek, neje és gyermekei. Kocsis Katalin, férje Polgári György és fiai. Hoffinger Károly, honvéd huszár őrnagy, neje és gyermekei. Özv. Máthé Mihályné, szül. Hoffinger Mária és gyermekei. Hoffinger Paulin, férj. Galló Dénesné. Hoffinger Gunda. A mint mély sajnálattal értesülünk a derék férfi kolera gyanus tünetek közt halt el nagyon rövid idő alatt. Benne a kir. törvényszék egy derék, becsületes, jó tisztviselőt veszített el.

— **A szegény tanulók felsegélyezésére** a Várszeg-utca jobb során — a Bartha Zsigmondné öngyűsége által kezelt ivan adakoztak: Hudeliszk Mátyásné 3 frt, özv. Löcsey Lajosné 1 frt, özv. Grünfeld Ignácné 50 kr, Harmath Miklósné 1 frt, Polgári Lajosné 50 kr, Lázár Imréné 30 kr, Keresztes Pál 1 frt, özv. Wédel Józsefné 20 kr, Scheidel Józsefné 1 frt, Vásárhelyi Károly 1 frt, Bartha Zsigmondné 1 frt. Összesen 10 frt 50 kr. Ruhánuut adtak: László Gyuláné 4 drb. női ruha, Hammerman Johanna 1 drb. kalap. Adakoztak továbbá, közvelel az Elnökséghez küldvén be adományait: Bőjtbe Zsigmond 1 frt, Vadadi Gergelyné öngyűsége (Sárdró) 1 frt. Fogadják a kegyesszívű adakozók az egylet hálás köszönetét. Nagyenyed, 1893. december 1. Szilágyi Farkas, köri elnök.

— **Papválasztás.** Mult hó 26-ikán három lelkeszi hivatal betöltése került eldöntés alá: a kovásznai, a peteki és a második nagyenyedi. Mind három elsőrendű állás s kiváló erőt kívén meg. Meg is kapta a két első, a harmadik még nem. Kovásznára egy az iskolai és társadalmi élet terén kedvelten ismert, derék ifju papot, a nagyenyedi fogháznak nem rég miniszterileg kinevezett ev. ref. lelkészét, Elek Lászlót választották meg 106 szavazattal 2 ellenében. Gyönyörűségünkre szolgál ez nem csupán azért, hogy ily — mondhatni — egyhangu bizatomnyilvánulás méhében rejti az illető egyház békés továbbfejlődését; hanem azért is, hogy egy kedves, régi, sokszer tisztán a szókimondóságért mellőzött ösmérsőnk nyerte meg végre azt, a mire vágyott s a mit kérde-melt. Fáj azonban, hogy őt el kell vesztitnünk, nekünk — nem a nyomtatott (mert reméljük megmarad munkatársunknak), hanem — az élő „közérdek“-nek. — Petek szintén kiváló ifju erőt választott lelki pásztorának a Biró András, bethlen-főiskolai senior személyében. A bizalom itt is majdnem közös volt, mert szintén megnyerte magának a szavazókat kettő kivételével. Biró a városi társadalomban nem igen szerepelt; de mint az iskola buzgó tagja sokszor nyert elismerő kitüntetést. A tavaly tett papi vizsgát s a peteki volt első pályázata s ez is sikerült. Kísérje őt legalább is ily siker minden további lépésében. — Mindkettőjüknek szívesen gratulálunk! — A nagyenyedi második papi állásra is 26-an lett volna a választás; de miután több választó nevében egy panasz levél adatott be egyik pályázó ellen, a választás e panasznak az egyházmegyei bíróság által leendő eltárgyalatásáig elhalasztott. Nem akarunk senki fölött ítéletet mondani, csak sajnálkozásunkat fejezzük ki az úgy vajudó állapotba való jutása felett. Adja Isten, hogy itt is mielőbb jóra forduljon a dolog s a választók zömének méltó kívánsága érvényre jusshasson.

— **A szegénytanulókat segélyező kör** által f. hó 9-én rendezendő estély iránt, a jótékony cél érdekében kiváló érdeklődés mutatkozik minden körben. A kör oly szerencsés volt, hogy az estély véd. ökéül Zeyk Dániel főispán ő mgát nyerte meg. A nagyenyedi szegény tanulókat segélyező kör Zeyk Dániel főispán ő méltóságára védnöksége alatt, a szegény tanulók felruházása alapjára, 1893. december hó 9-én a városi házi színtermében és az

uj városi házi tanácstermében színelőadással és élőképekkel egybekötött estélyt rendez. Műsor. A városi házi színtermében. I. Színelőadás. Az egyetlen leány. Vigjáték 2 felvonásban. Irta gr. Fradró, fordította Radnothfay. Személyzet Sumbalinsky földbírtokvs Borosnyai Károly Paulina, leánya Barabás Erzi, Gomolyó Mátyás Belle Lajos. Agatha Cirner Laura, Ratatinszky Kázmér Bor-say Samu, Lujza, neje, Pap Leuke, Camilla dr. Farnos Árpádó, Papi, Buda Irma, Darsinzy Ágost Gönczi Sa-mu, Mareczky Henrik B. Józsa Gyula, Boldizsár szolgál, 60 éves, Boz Elek. II. Élőképek. Női Páris. A modern Páris. Hölgy zenekar. Tánctanulás. Karácsony est. Végül tánc. Kérdete este fél 7 órakor. Előadás után az újvárosi házi nagytermében Buffet. hol kitűnő ételkkel és it-lookkal a hölgybizottság nagyon mérsékelt árért szolgál a n. é. közönségnek az előadás után. A színterem és az étterem folyosóval van összekötve. Feljárt csakis az óvárosi háznál, a színterembe. Belépti díj az előadásra és az étterembe: I. hely 50 kr, II. hely 30 kr. Jegyek előre válthatók Cirner J. József ur kereskedésében s este 6-tól kezdve a pénztárnál. E változatos program a jótékonycélon kívül, már maga is, megérdemli a közönség nagymérvű pártfogását. A folyó hó 9-én tartandó estély vidám befejezése a gazdag buffetban lesz az új városi házi nagytermében, hova legkiválóbb gazdaszonyaink küldenek jóízű ételkeket s a legkedvesebb hölgyek fogják a vendégeket kiszolgálni. Az ételadagok ára a legolcsóbb lesz valamint eddig, úgy most sem lesz ugynevezett pumpolás; a jó kedvben persze nem lesz hiány.

— **Zeneestély** lesz folyó hó 19-én fél 8 órai kezdettel. A nagyenyedi daloskör rendezi a „zeneművelés céljaira.“ Az alapító és pártoló tagok tiszteletjegyet kapnak az iskolák növendékei, mások 2 koronával szerzhettek jegyet előre Cirner J. József kereskedésében. A programmos meghívó nyomás alatt van.

— **Nekrológ.** Tóth Kálmán és neje Karácsonyi Lujza összezuzott szülői szívöknek legmélyebb fájdalommal tudatják, hogy forrón szeretett kis fiók: Kálmánka életének 2 éves és 8 hónapos korában 13 napi kinos szenvedés után, f. év november hó 25-én éjjeli fél 12 órakor jobblétre szenderült. Hamar eljártottad kis játékaidat kedves gyermek, hamar itt hagyd a földi életet, melynek még csak gyönyörűségeit ismerted, hamar magadhoz szállítottad őt nagy Isten, angyalokaid számát egy-gyel szaporítottad s nekünk őh nagy Isten — hisz annak néztük — kevesebbet hagytál. Végtelen bölcsességben megnyugszunk Szt. Atyánk, alázattal kérünk: vigasztald meg összetört szülői szívünket, mert: „Te benned biztunk Uram elejétől fogva!“ A drága halott hült tetemei folyó év november hó 27-én d. u. 3 órakor helyeztetek az ev. ref. egyház szertartásai szerint esőndes pihenésre. Nyugodjék csendesen.

— **Nyilvános pénztári számadás és hála.** A tövisi ö. t. e. által folyó évi nov. hó 26-án saját pénztára javára rendezett „Katalinbál“ összes bevétele 98 frt 79 kr volt, melyből 32 frt 48 kr kiadást levonva, tiszta jövedelem maradt 66 frt 31 kr. Jövedelmünk gyarapítására felülfizetni szivesek voltak: Salamon Hermann, Löve Samuel, Klein Mihály és Kaufmann Gyula urak 4—4 frtot, Szász József, Dr Boér Jenő és Slafkovics Jácint urak 2—2 frtot, Salamon Dávid, Berkó Salamon, Ábrahám József, Salamon Simon, Schulez Mihály, főt. Csató Ferencz, Balog János, Szoukup József, Bugán József, Hább József, Szegedi Miklós, Fried Ignác, Ritz Gábor és Sztán György urak 1—1 frtot, Brezlauer József, Lévi Salamon, Drak Adolf, Baroch Izák, Kraft Sándor, Pólik József, Kiss Elek, Tóth Irma k. a. Ujvári Dániel, Kovács Miklós, Salamon Ignác, Szántai József, Márquiss Miklós, Horváth László, Smotzer Lajos, Ürmösi Jenő, Opáczán János és Belán Gligor urak 50—50 krt, Csató Károly, Székelyhid György és N. N. urak 20—20 krt, Egyed Gyula és Balló György urak 10—10 krt. Úgy a mélyen tisztelt felülfizetők, mint összes vendégeinknek ügyünk iránti nemes érdeklődésük és áldozatkészségükért a nyilvánosság terén is a legőszintebb köszönetet nyilvánítani kedves kötelességünkre tartjuk. A tövisi ö. t. e. parancsnoksága nevében: Slafkovich Jácint. ö. t. e. főparancsnok. Kolombán Ágoston, ö. t. e. oszt. tiszt, ideiglenes ellenőr.

— **Meghívó.** Az alsófehérmegyei történelmi, régészeti és természettudományi egyesület választmánya f. évi december hó 4-én d. u. 4 órakor Gyulafehérvárt a városi házi tanácstermében ülést tart, a melyre a t. e. választmányi tagok tisztelettel meghívotnak. Tárgy: Folyó ügyek. Gyulafehérvárt, 1893, november 29. Az elnökség.

— **Az ezredéves országos kiállítás** kolozsvári kerületének ipari szakosztálya a hó 18-án tartotta alakuló gyűlését, a mely alkalommal megválasztották: elnöké Sigmond Dezső, alelnöké Banigni Samu, előadóvá Farkas-házi Fischer Vilmos, társelőadóvá dr. Gámán József, a ki egyuttal a jegyzői teendőkkel is megbízott. — Az ipari szakosztály kimondta, hogy a kolozsvári kamara kerület iparilag nevezetesebb pontjain helyi bizottságokat szervez; ilyesnek lesznek alakítandók: Beszterezón, Déseon, D.-Sztmártonban, Gy.-Fehérvárt, N.-Enyeden, Szamosuj-várt, Szilágy-Somlyón, Tordán és Zilahon. Továbbá meg

lett állapítva a helyi bizottságok működési körét és szervezését körülíró ügyrend is, a mely jóváhagyás végett fölterjesztendő az orsz. kiállítási bizottsághoz. A különféle bizottságok kiállítási ügyben egymás közt és magánfelekkel portómentesen levelezhetnek. Az ipari szakosztály megbizta előadókat, hogy a kiállítók törzkönyvét már most kezdjék összeállítani, hogy így azon ipari vállalatok, a melyek a kiállításban résztvevők lesznek, idejekorán nyilván tarthatók legyenek. E törzkönyv a következő gyűlésen lesz bemutatva. Az értelmesebb, de szegényebborsú iparosoknak a kiállításra való részvételét elősegítendő, a szakosztály vállalkozik, hogy az illetőket esetleg megrendelések kieszközlése által is támogatni fogja. Különös gondot fordít a szakosztály arra, hogy a kamara kerület kiválóbb iparágai a kiállításba bevonassanak.

— Egy angol lap az oláh izgatásról. A londoni „Pall Mall Gazette“ ismertetí dr. Jeszenszky kir. főügyész-helyettes vádbeszédét, melyet a „Replika“ pörben tartott. A nevezett lap éles hangon kel ki az oláhok agitációja ellen és lerántja az izgatókról a leplet. Az érdekes cikk így végződik: „Ez Jeszenszky Sándor vádbeszédének lényege, a mely bármily helyes okoskodás, miadaddig nem lehet eredményes és nem várhatják a magyarok, hogy az oláh agitáció Erdélyben megszűnjék, míg akadnak idegen patrónusok (!) a kik az agitátor mesterségét dusan megfizetik

— Asszonynépén — mint előre is jeleztük volt november 25-én hangversenyelegybekötött táncmulatság tartatott, melyről megbizottunk referációját térszűke miatt jelen számunkról a jövőre kellett áttennünk.

— A gyulafehérvári e. m. k. e. dalegyl 1893-évi december hó 2-án a „Hungaria“ disztermében hangversenyyel egybekötött zártkörű táncestélyt rendez a következő műsorral: 1. „Magyar-Király-Induló“ férfi-négyes Huber Károlytól, előadja az E. M. K. E. dalegylet, zongorán kíséri Resch György. 2. Erkel Ferencz „Hunyady László“ c. operájának bevezető részét zongorán előadja Resch György. 3. Szaval Ozsváth János. 4. Hegedű-hármas zongora kísérettel, előadják: hegedűn Fogarasi János, Schneider Frigyes és Schuster Teofil, — zongorán kíséri öz. Knörr Károlyné önsága. 5. „Akwelári bucsu“ melodráma; szövegét Heine Henrik után fordította Szász Károly, zenéjét írta Kelemen Lajosné. Szavalja: Littasi Erzi k. a., zongorán kíséri öz. Knörr Károlyné önsága, a bucsusok karéneket előadják: András Bertá és Irma, Altmann Aurélia, Berrnch Regina, Cirlea Aurelia és Gizella, Csiskó Róza és Gizella, Ducez Katinka és Mariska, Gerászim Irén, Heiszler Emilia, Jónás Juliska, Koch Ilonka, Komáromy Anna, Manchen Mariska kisasszonyok. Molnár Jánosné önsága, Resch Katinka, Walter Sarolta, Weidlinger Johanna és Wellesz Mariska kisasszonyok; — Chósz György, Fejér Gerő, Komáromy Gyula, Ludwig Gyula, Molnár János, Németh Gyula, Ozsváth János és Szabó István 6. „A vadász álma“ Prevez J. Antaltól és „Zöld erdőben...“ Haustein Józseftől, előadják citerán Weidlinger Johanna k. a. és hegedűn Fogarasi János és Schuster Teofil. 7. Felolvas Zlamál Ágost. 8. „Magyar népdalok“ vonó-septetre átírta Fogarasi János; előadják cimbalmon Németh Gyula, fuvolán Zoltner Frigyes, principál hegedűn Fogarasi János és Schneider Frigyes, első hegedűn Schuster Teofil, második hegedűn Chósz György és Martini János, altviólán Binder György és gordonon Resch György. 9. „Népdal-egyveleg“ Zimai Lászlótól, előadja az E. M. K. E. dalegylet.

— Szörnyű eset. Amerikában történt. Medve tévedt egy telepítvényes házába. Éj volt. Az anyós azt hitte, hogy a veje botorkál haza. Neki ereszt egy hatalmas kukipredikációt. Másnap reggel a medvét holtan találták a kapu előtt.

CSARNOK.

Agaraszat.

Nem tehetek róla, de a lovas vadászat ingerét többre becsülöm még a szép asszonyok ragyogó szeménél, édes mosolyánál is. Igazi férfias multság ez, a mivel nem akarom kissebbíteni a többi nemes sportot, de szerintem ehhez fogható élvezetet egyik sem nyújthat.

Könnyen érthető örömmel fogadtam tehát Albert barátom meghívását egy kis agaraszatra. Különb is kiakartam próbálni új szürke lovat, ezt a kedves állatot, mely oly kedves, oly okos s oly könnyen száguldozó, mintha nem is érezné lovása terhét. Az idő amolyan novemberi nap volt, csendes, szürke, melyet csak pillanatokra tör át az őszi napsugár. A föld a pár nap előtti eső után ruganyos s a kutyák vadszimatjára rendkívül kedvező volt. Albert barátom, mint mindenki tudja, tüzes gazda,

előzékeny házi ur, jó férj, a minthogy oly kedves gyönyörű asszonyka férje nem is lehet más. Demint kitünő lovas vadász, mindent felülmuló gyönyörűségét leli a csalfa rókaik üzésében s a gyors lábú nyulat megkergetésében. Ily testestől-lelkestől vadász társaságában persze hogy felgaskodott bennem is a virtus, a midőn lóra pattanva, egy vadász és három szélsébes anár kíséretében kivágtattunk a szabadba, nem cseréltem volna a fővárosban vesztegélő jeunes d'órienak legrafinirtabb élvezetekben duskáló egyetlen tájával sem.

Mind gyorsabbá vált a lovaglás, élénkebbé lettek az agarak s lovaink vidáman hegyezték füleiket, midőn egyszerre egy pompás róka ugrik fel. Hajrá! micsoda vágatás kerekedett a ravaszdi koma után, mely vén kópé lehetett, mert bámulatos fogásokkal tudta az agarak veszedelmes támadásait kikerülni. Gyors fordulatokkal csalta ide-oda, de legsikerültebb tempója a volt, midőn a leggyorsabb vágatásban egyszerre lelapult úgy, hogy a legnagyobb iramban levő agarak gyorsan megállani nem bírván, messze hanyat vágták magukat, a róka pedig gyors flankbewegungot csinálva, vidám szökésekkel sietett másfelé. Azonban Bandi, egy derék, vörös agár sem volt rest, s egy pár ily cselofogás után Huszár és Szellő társaival kegyetlenül megszorította a hamist. Egy gyors fogással nyakon csipte a komát s felhajította a levegőbe; alig esett le, a fiatalabb agarok utánozták a tempót, vigyázva az elkeseredetten küzdő róka és fogaira. Nehány perc még s a lihegő agarak büszke csaholással állottak meg a földön elnyúlt pompás példány felett nagy meglepődésre Albert barátomnak, ki megvolt győződve, hogy agarai felülmulhatatlan vadászoktúra erevével tündökölnék. Fájdalom, teljes tökéletesség nincsen még az agaraknál sem, pedig e pillanatban az első agár díj nyertesének hitte magát.

A fényes siker által fellelkedve repültünk tovább. Sajátságos, hogy mennyire neki tüzesedik a ló, látva a vágatató agarakat s hallva a „hajrá“ biztatást, mire különben nem volt nagy szükség, mert az előttünk felszökött nyul után kemény galoppban nyargaltak az agarak s mi utánok. Azt irtam volna, hogy „árkon-bokron keresztül“ vágattunk, de éppen a volt a baj, hogy a nyul egy széles és meredek martu árkon át futott, az agarak utánna, de már ezt a bravouros ugrást és part-falra mászást derék lovaink csakugyan nem teheték meg. Helyet kerestünk tehát az átmenetelre s e közben az agarak megcsipték a tapsifülest, felbucskáztatták a levegőbe s arra a szegény nyul el is nyult a földön. Eddig minden rendben volt, de egyszerre csak azt látjuk, hogy a mi agaraink vidáman elkezdenek nyulpecsenyézni, éppen abból a nyulból, melyet az én udvarias Albert barátom nekem szánt kellemes emlékül! Hiába kiabáltuk: hó, Bandi! megállj Szellő! nem szabad megenni! kusti nye! s több efféle figyelmeztetést, amíg oda értünk, a nyul nagyobb részét felszabdalták a derék agarak.

Leszálltunk a lóról, a három agár pedig három felé állt, nagy kedélyesen. De Albert barátom éppen nem méltatta az agarak e meglepődését, sőt úgy vélte, hogy neki igen is nagy oka van megmagyarázni, hogy jogosan csak az a kutyáké, a mit adnak, — nem pedig a mit elkapdosnak felsőbb engedély nélkül a mi orrunk elől. Elővette tehát jó lovagostorát s azzal oda szolt a vadászhoz: „hossa ide Bandi!“ A vadász fütttyentett „jer ide Bandi!“ s a derék állat oda oldalgott, de vesztére, mert hej! rettenetes exekutio következett most. Albert barátom száz széltépett nyulért állott szörnyű bosszút; mintha láttam volna a néhaiak árnyainak hosszú füleit, amint helyeslőleg integettek, bollingtattak. Megmarkolta Bandi füleit, beütötte orrát a széltépett nyul véresre marcangolt tetemébe, s azzal suhogott az ostar, vinyogyott az agár, Albert pedig menydörögve ordította: nesze neked! kell-e még nyul? eszel még nyulat? puff, puff, puff!

Meg vallom, szeretem a regulát, de ez már kutyalíter erős regulázás volt. Elfordultam tehát s ime a lovak nagy nyugalommal harapdálták a füvet, a másik két agár pedig rendkívüli nyugalommal nézte társuk szomorú sorsát, mintha mit se értettek volna belőle. „Hívja elő a másikat“ szólt Albert. A vadász fütttyentett: „Szellő jer ide“ s ez a jámbor állat leeresztett fülekkel, csendesen elő állott s a fenébbi midőn infámsan kikapott a pár falat nyulhúsból, mialatt a másik két agár csendesen ülve nézte a delinquens szomorú sorsát. Mikor aztán a harmadikon is el lett vore a por, megkérdeztem Alberttól, hogy már most tulajdon-

képpen mit akart elérni az agarak eldöngetésével? „Azt, hogy máskor ne tépjék szét a nyulat.“ „Igen — feleltem — ha ezt az agarak nem magyaráznák másképpen; úgy t. i. hogy ők azért kaptak ki voltaképpen, hogy miért fogták el a nyulat! mert hiszen egy agártól ez is elég helyes logika volna.

A nap azonban szállóban volt már a Csákyai ló szeszélyesen szakadékos szűklái mögött. Beszüntettük tehát az agaraszatot s hazatértünk azzal a megyőződéssel, hogy nincs párja ennek a sportnak. Elég sajnos, hogy aránylag oly kevesen szerzik meg maguknak e testedző, lelket frissítő, nemes mulatságot, s különben is — nem mindég tépik szét az agarak a nyulat, jut sokszor a konyhára is.

Felkérem azonban a „kynologiai“ (kutyaszat, ebészet vagy kutyaság?) tudományának alapos ismerőit, sziveskedjenek megmagyarázni, hogy miért nem futott el a két agár, mikor társukat exequálták s miféle logika szerint találhatják ki az agarak hogy ők azért kaptak ki, mivel megették a nyulat, nem pedig azért, mivel megfogták. A kutyák szellemvilágának felderítéséből kétségtelenül az agarászoknak, vadászoknak lesz legtöbb haszna. Sziveskedjenek kérem gondolkodni s minket tájékoztatni.

Nimród.

Sebesség, lassuság.

Midőn a vándor hazájától távol a feje fölött elrepülő fecske vagy az arcát ért fuvalom gyorsaságát kívánja magának, hogy egy pillanatra hazatérve megnézhesse övéit, bizonyára nem jut eszébe, hogy a fecske és szél gyorsaságnál vannak nagyobb gyorsaságok, a melyeket ha bírna, egy pillanat alatt érne abba a kis körbe, a melyen most képelete mereng. Az ember maga s a körülötte lévő dolgok legtöbbje mozog, még pedig különbözőképen s különböző irányban. A mozgások közti különösen a sebességi különbségeket nem nehéz észrevenni. Tekintsünk egy gyermek s nagy ember járási sebességére s megkapjuk a különbséget. A gyors szárnyu madarat a gólya utóléri; a jámbor nézők szemében oly gyorsan robogó vonatnál hamarabb beér rendeltetési helyére a feladott sürgöny, mely az ugyanazon a vonaton robogó kedves rokon megérkezését jelzi.

Már ezen összehasonlításból kitűnik a különböző testek sebessége. A gondolkodó ember azonban nem elégszik meg az ily egyszerű összehasonlítással, hanem számokban iparkodik azt kifejezni, a mi nagyrészt már sikerült is. Rendesen azt nevezik valamely test mozgási sebességének, a hány métert vagy kilométert tesz meg egy másodperc alatt.

Az apostolok lován haladó, ha siet, 2 mt. is tesz, míg a gyorsvonaton utazó 18 mt. halad ugyanannyi idő alatt. Ha az ügyes korszolázó megerölteti magát, 12 mt. halad, versenyt fut a széllel s nem sokkal előzi meg őt a biciklista „ördögösnök“ nevezett gépjén. A pelikán 15 mt., a fecske 67 mt. repül, a kis légy is megtesz 8 mt., ha sietős dolga van.

Mikor a falusi arany ifjuság között a felmerülő jogi sérelmeket az öklök intézik el, akkor a kéz 8 és fél m. sebességgel mozog. A vágatató ló 18 mt. tesz meg mp.-ként s ha kibírna, versenyt futhatna a vonattal. Az elsütött Manlicher-gegyver golyója 620 mt. tesz m-percenként s a golyó az ily távolságban álló ellenséget halálosan megtalálja, elesik a nélkül, hogy a fegyver hangját hallotta volna, mert ez csak 331 mt. tett az alatt az idő alatt.

A szelek sem mennek oly gyorsan, mint általában hiszik. A szellő 5—6., a szélvész 25—30., az orkán pedig 45 mt. tesz mp.-ként. Sőt a gondolat s az érzés sem oly gyors az emberi testben mint gondolnók, mert csak 132 mt. tesz mp.-ként.

Az ágyugolyó 1013 méternyi, a föld pedig 20-szor sebesebben száguld a nap körüli pályáján a világűrben.

Hanem a legsebesebb mozgásokkal mégis csak a villanyosság és fény bírnak. Földünket a rajta levő táviró-huzalokkal körülbelül ötször lehetne körülcsavarni. Ez utat a villanyszikra szívünk egy dobbanása alatt befutná. Hogy elmarad e mellett az ember, ki büszkén jegyzi föl könyveiben, hogy ő a földet 90 nap alatt körül tudja utazni.

A reggel vidáman beköszöntő napsugárról sem sokan gondolják, hogy 150 millió km. utat tett meg rövid 8 perc alatt.

Pedig a naponta feladott sürgöny, ha táviró-összeköttetésben lennénk, 1 óra 10 perc múlva érkezne meg s a teljes gőzerővel robogó vonat csak 300 év múlva érne be.

De ni-ni! — itt egy csiga mászik a hidegvért emberekhez hasonló türelemmel. Ugyancsak meg kell erőttennie magát, ha másodpercenként 1 és fél mm. utat akar tenni, a mi náluk rendkívüli nagy dolog.

Az emberek a lassuság mintaképének tekintik a csigát, pedig ezért, ha tudná, ugyancsak megharagudnák. Hiszen ott van közeli rokona a folyami kagyló (teknős béka), ez egy ujnyi hosszú utat kerek 9 óra alatt tesz meg s így egy mp. alatt alig teszi meg az mm. ezredrészét. Szintén lassú az ember növése is; las-

san nőnek a növé ezred részét növel a mm. — 5 milli

A gyorsaság ép oly csodálatos, vagy a növények hetünk. Csodálat 225 milliommód rés a fény egy méter milliméter 4 milli percenként nő. E képzelet szárnya megnyugtat abban tetszik nekünk ro mindent a körül így az időt s nag nem léteznek.

Az ablakon éppen ugy lehet védeyekkel, mint folyt ezer év a n pillanatnál.

Az idő nagys és lassuság fogal ség és a sebesség denségben.

Nagy- f Egy hecolit, tiszta buz elegy „ rosz tenger zab

Ka ***** In é

Gyermekjátékok. *****

czég a követl

kalap rágok válasz selym

üveg Legiol groier egyed Angol vom, melye Fond tyatar osztot midőn 2—5

Ka *****

PA

azon ren anókul,

más, a h

valódi és gyógyaru állanak, eszközzöl

Ujvart: nál. Abv

1—5

san nőnek a növényeink is s átlag mp.-kint a mm. 65 ezred részét nővik. A köröm mp.-kint alig nő nagyobbra a mm. :—5 milliomod részénél.

A gyorsaság, melylyel a fény, villanyosság halad, ép oly csodálatos, mint az a lassúság, a mit a köröm, vagy a növények s az ember növekedésénél is észlelhetünk. Csodálatos, mert hiszen ha a mp. azon 225 milliomod részét akarjuk elképzelni, mely idő alatt a fény egy métert tesz, ép úgy nem tudjuk, mint a milliméter 4 milliomod részét, a mennyit a köröm m-percenként nő. Bár megáll az ész egy pillanatra s a kezelet szárnyaszegve bukik alá, de a gondolkodás megnyugtat abban, hogy az idő smértékrész csak azért tetszik nekünk rendkívülinek, mert megszoktuk, hogy mindent a körülöttünk lévő dolgokhoz viszonyítsunk, így az időt s nagyságot is, holott ezek a mindenségben nem léteznek.

Az ablakon besütött napfényben táncoló porszem éppen úgy lehet egy kis világ, tele emberekkel, szenvedélyekkel, mint a miénk s a honunk élte fölött lefolyt ezer év a mindenség óramutatóján nem több egy pillanattal.

Az idő nagysághoz hasonlólag összefoly a sebesség és lassúság fogalma s így a lassúság tulajdonkép sebesség és a sebesség tulajdonkép lassúsággá válik a mindenségben. (Sz. N.) Kempf Zoltán.

PIACI ÁRAK.

Nagy-Egyeden 1893. november 31-én.

Egy hectolit. tiszta buza 5 frt — kr.	Egy klgm. marhahus — frt 44 kr.
„ „ elegy „ 4 „ 50 „	„ „ sertés „ — „ 44 „
„ „ rozsa 4 „ — „	„ „ borjú „ — „ 40 „
„ „ tengeri 3 „ — „	„ „ borbély „ — „ 28 „
„ „ zab 2 „ 50 „	„ „ köbméter tűzifa 2 „ 50 „

Felelős szerkesztőség :
Dr. MAGYARI KÁROLY. TÜRÖK BERTALAN.
Kiadó: CIRNER J. JÓZSEF.

HIRDETÉSEK.

Henneberg G. (os. kir. udvariszállító) selyemgyára Zürichben, privátmegrendelőknek közvetlenül szállít fekete, fehér és színes selyemszöveteket, méterenkint 45 krtól 11 frt 65 krig postabér és vámmentesen, sima, csikos, kockázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín és árnyalatban). Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlaponkra 5 kros bélyeg ragasztandó. (1)

496. szám. 1893.

Árverési hirdetmény.

Alólirott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-sa értelmében ezennel közhírre teszi, hogy a n.-enyedi k. járásbíróóság 4554/1892. számú végzése által Fléser Niculae s Társa végrehajthatók javára m.-sz.-imrei Oprea Mihailla ellen 200 frt tőke, ennek 1892. év július hó 26-ik napjától számítandó 6% kamatai és egyéb törvényes járulékaik követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság foglalt és 310 frtra becsült 1000 liter véka csős török-buza, 1 ló és egy lószekérből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 3795/1893. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis M.-SZT.-IMRÉN az előljárásság házában leendő eszközzésére 1893. év

Karácsonyi és Ujévi ajándéktárgyak legnagyobb választéka.

Van szerencsém a t. cz. közönség szíves tudomására hozni, hogy **Pallos Gyula és Társa** czég alatt vezetett üzletet átvettem és jövőben

PALLOS GYULA

czég alatt fogom tovább vezetni. Szíves figyelméket felhívni kívánom, üzletemben legnagyobb választékban kapható következő áruimra u. m. legnagyobb választéku

CZIPŐ RAKTÁR,

kalapok, sapkák, ingek, gallérok, nyakkendők, hárásztkendők, sálak, Jäger ingek és nadrágok, női és gyermek alsó ruhák, továbbá férfi, uri és gyermek **harisnyák** legnagyobb választékban, szövő és kötő pamukok, fejtők, hárászok és czéznák, szőcs filoser és mosó selymek.

GALÁNTERI DISZMŰ ÁRUK LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKA

üveg és porcellán edények, vas és zománczott pléh edények, asztali-, fali- és függő lámpák. Legjobb minőségű fűszer áruk: *déli gyömböcsök, aszalt szilva, szilvaiz, mák, Francia mustár, groier-sajt, orosz hal.* — Különös figyelmükbe ajánlom *valódi karaván orosz theaim* is; legfinomabb *Angol és Cuba rum*, valódi *Puncs Esstia, Cognac és Liqueurök.* — Bécseles figyelmüket felhívom, *karácsonyi és ujévi ajándék-tárgyak* és *gyermekjátékokból* rendezendő alkalmi *bazáromra*, melyet **december hó 12-től** a t. cz. közönség szíves rendelkezésére bocsájtok. — Szalon, Fondon, Chocolate cukorkák, nemkülönbön *karácsonyóra való diszucukorkák, gyertyák, gyertyatartók*, lamette legnagyobb választékban kaphatók. — Dusan felszerelt raktáromat ugy osztottam be, hogy a n. é. közönség igényeit minden tekintetben kielégíthessem, miért is midőn szíves pártfogásukat kérem, egyszersmint pontos kiszolgálásról biztosítom, tisztelettel **PALLOS GYULA.**

Karácsonyi és Ujévi ajándéktárgyak legnagyobb választéka.

A még eddig fölülmulhatatlan valódi

Malártsik-féle

PATKÁNYIRTÓ-POGÁCSA

azon rendkívüli pusztító szer, a mely rohamosan kiirt patkányt, egeret és vakondokat anélkül, hogy más házi állatoknak kárt okozna.

Ezen patkányirtó szer sem Phosphort, sem Strychnint, sem Arsenikumot vagy más, a hányást ingerlő szert, nem tartalmaz, tehát házi állatoknak teljesen ártalmatlan.

1 nagy csomag ára használati utasítással 30 kr — 60 fillér.

1 kis „ „ „ „ 15 „ — 30 „

Viszont elárusítók kedvezményben részesülnek. — Ezen patkányirtó pogácsa valódi és mindig friss minőségben kapható Magyarországon minden nagyobb fűszer és gyógyáru kereskedésében. — *Próbarendelmények*, melyek 4 kis vagy 2 nagy csomagból állanak, legcélszerűbben 80 kr előre beküldése mellett, ajánlott levélben, portómentesen eszközöltetnek.

Raktár: Nagy-Egyeden: Cirner J. József és Winkler János uraknál. Maros-Ujvárt: Virág Tamás urnál. Balázsfalván: Sinberger Salamon és Klein Testvérek uraknál. Abrudbányán: Molnár Arpád urnál. Gyula-Fehérvárt: Fingerhut Jakab urnál.

Malártsik György,

az igazán bámulatos hatású patkányirtó pogácsa feltalálója — S.-a-Ujhelyti (Fő-tér.)

1—5

december hó 11-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok, ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-sa értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nagy-Egyeden 1893. november 22-én.

Gajzágó Simon kir. bírósági végrehajtó.

LE GRIFFON
Valódi Francia papír

a legjobb
A LEGKERESETTEBB
az egészségnek leghasznosabb
SZIVARKA PAPIR

ÜGYELJENEK A JEGYRE. ÖVAKODJARIK MINDEN UTÁZÁSTOL.

Következő naptárak 1894-ik évre

kaphatók

BALDI KÁROLY

könyv és papírkereskedésben

Nagy-Egyeden, (búza-piacz.)

Képes családi naptár 1894. évre	60 kr.
Gazdasági naptár 1894. évre	40 „
Regelő naptár 1894. évre	40 „
Bucsanyszky nagy képes naptár	40 „
Állatvédő naptár 1894. évre	30 „
Mesteremberek naptára 1894. évre	40 „
Peleskei nótárius naptár 1894. évre	30 „
Petőfi naptár 1894. évre	30 „
Ellenzéki naptár 1894. évre	30 „
Honvéd naptár	30 „
Kis képes napt. 10 féle külön címmel	20 „
Uj Kosmos-féle Keresztény naptár	25 „
„ „ Szántóvető naptár	25 „
„ „ 1848. naptár	25 „
„ „ Kossuth naptár	25 „
„ „ Kis képes naptár	25 „
„ „ Ezer eszt. mese n.	25 „
„ „ Mese naptár	25 „
Közhasznú képes naptár 1894. évre	40 „
Regelő bácsi naptár 1894. évre	40 „
Képes népnaptár 1894. évre	30 „
Magyar ember naptár 1894. évre	30 „
Szent Családi naptár	30 „
Athenaeum nagy képes naptár	1.00 „
„ „ kis	60 „
Dalos naptár 1894. évre	30 „
Földmivelő naptár 1894. évre	30 „
Zona naptár 1894. évre	25 „
Tárca naptár	á 20, 24, 30, 40 „
Fali naptár	á 20, 30, 40 „
Előjegyzési naptár 1893.	75 „
Tömbnaptárak	á 40, 45, 60, 80 „
Budapest nagy képes naptár	60 „
Budapest kis képes naptár	30 „
Jó egészség naptár	30 „
Tündér naptár	24 „
Iparosok naptár	45 „
Kodolányi gazdasági naptár	2.00 „
Erdélyi képes naptár	30 „
Erdélyi új képes naptár	30 „
Apponyi naptár	35 „
Otthon naptár	55 „
Nagy képes naptár	45 „
József főherceg naptár	35 „
Családi naptár	35 „

Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek és előleges pénzbeküldés mellett bérmentve elküldetnek.

Kiváló tisztelettel

Baldi Károly.

2—4.

Sz. 4349. közg. 893.

Hirdetmény.

Alólírt városi tanács ezennel közölni teszi, hogy Abruđbányán egy ujonnan építendő

városház és iskola

felépítésére pályázatot hirdet, felszólítván az építési vállalkozókat, hogy a kérdéses épületek építésére vonatkozó írásbeli ajánlataikat legkésőbb 1893. évi december hó 15-én délután 5 óráig a tanács iktató hivatalához adják be.

Az árlejtés feltételei a következők:

1. Kikialtási ár a megállapított költségvetésekben részletezett összes anyag és munka díj a) városházához 18000 frt, b) az iskolához 26000 frt van előírányozva.
 2. Csak írásbeli zárt ajánlatok fogadhatók el, melyre egy 50 kros bélyeg ragasztandó, a külső borítékra meg e cím irandó:
Abruđbánya rendezett tanácsa város tekintetes tanácsához.
 3. Írásbeli ajánlatok N. N. építő vállalkozónak a 4349, 893 kgy. számú felszólításra.
 3. Építő vállalkozónak ki kell jelenteni, hogy a tervrajzot, a költségvetést és szerződési feltételeket megtekintette, azokat ismeri s azoknak magát aláveti.
 4. Csak az összes munkára fogadatik el ajánlat, még pedig csak is arra jogosított szakegységtől.
 5. A kitűzött időn túl beérkező ajánlatok nem fogadhatók el.
- A beérkező pályázati ajánlatok folyó évi december hó 16-dikán dél előtt 10 órakor fognak a városház nagy termében felbontatni.

7. A tervrajzok, költségvetések és szerződési feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők és lemásolhatók a tanács iktató hivatalában folyó évi december hó 14-éig.

Abruđbányán, 1893. évi november hó 18.

A városi tanács

BOÉR BÉLA,
polgármester.

2-3

PAPP JÁNOS
GYÓGYSZERÉSZ

☞ Nagy-Enyeden. ☜

☞ ajánlja saját gyártmányu szűrt vizből előállított, vegytiszta

SZIKVIZÉT

palackkonként 4 krajczárért.

KAPHATÓ:
Papp János gyógyszerésznél és Harmath Miklós kereskedőnél.

4-*

16000 darab

főképpen a gazdasághoz alkalmas

lópokróc

voltam kénytelen egy gyártól fizetéképen átvenni és e miatt kénytelen is vagyok azokat mihamarabb és legelőszobban eladni. Ezen pompás lópokrócok 180-190 cm. hosszúak, 120-130 cm. szélesek, szerelőit vastagok, tartósak és melegek, majdnem elpusztíthatatlanok Bordeaux sávekkel pompásan kiállítva, és előbb kötszerek árúak voltak. Ara darabonként:

I. minőségű gazdasági pócróc 1 frt 65 kr.	II. minőségű kocsipócróc 2 frt 50 kr.	III. minőségű urasági parádés pócróc 3 frt.
--	--	--

32,000 darab pompás, nagy, vastag, dicatos, elpusztíthatatlan, meleg

női nagykendők

kitűnő téli-cheviot, Alpaca és Himalaya minőségű 2 róf hosszú és 2 róf szélesek,

nehéz sodrott hosszú sallangokkal minden színben és minden árban eladók. Minthogy ezen téli kendők ezelőtt háromszoros árban adtak el, minden hölgynek érdekében áll, ha ily nehéz nagykendőt ily olcsón vásárolhat.

I. minőségű 1/4 Cheviot 1 frt 50 kr.	II. minőségű 1/4 Alpaca 2 frt 50 kr.	III. minőségű 1/4 Himalaya 4 frt.
---	---	--------------------------------------

Minden megrendelés postán és vasúton utánvét mellett azonnal eszközöltetik és kötelezem magam a meg nem felelő takaróért az összeget visszafizetni.

Decken-Export-Magazin Fekete,

Wien V. Rüdigerasse Nr. 1/42.

7-10

1893. évi 4034. szám.

Árlejtési hirdetés.

A maros-ujvári és deésaknai főbányahivatalok számára 1894. évben a következő termények és anyagok szükségesek:

I. Maros-Ujvárra:

Elegybuza	2000 hektoliter.
Törökbuza (tengeri)	1000 "
Bükk tűzifa	5000 köbméter.
Petroleum I. rangú amerikai	8000 kilogramm.
Fagygyugyertya	8000 "
Repeze olaj tisztított	1000 "
Parafin kenőcs	1000 "
Fenyőszindely	100000 darab.
Fenyődeszka 4 m. hosszú, 300 mm. széles, 50 mm. vastag, I. oszt.	300 darab.
" 4 " " " " " " " III. " "	500 "
" 4 " " " " " " " I. " "	600 "
" 4 " " " " " " " I. " "	1000 "
" 4 " " " " " " " selejtes " "	1000 "
" 4 " " " " " " " " " "	1000 "
Fenyőléc 4 " " " " " " " " I. oszt.	2000 "
Fenyőszéldeszka 4 m. " " " " " " " " I. " "	1000 "

II. Deés-aknára:

Fagygyugyertya	1000 kilogramm.
Petroleum I. rangú amerikai	600 "

Ezen anyagok és termények szállítását előállítani szándékozik felhívni, hogy 50 kros bélyeggel ellátott és 5%-nyi bántópenzzel felszerelt, esetleg csak egyes tárgyakra és hivatalokra vonatkozó — a pályázati feltételekben meg szabott módon kiállított írásbeli ajánlataikat 1893. év december 4-én d. e. 10 óráig „Ajánlat anyagok szállítására“ felíráttal ellátott borítékban lepecsételve alólírt kir. főbányahivatalhoz nyújtsák be.

Az árlejtési és szerződési feltételek a maros-ujvári főbányahivatalnál megtekinthetők.

M. kir. főbányahivatal.

Maros-Ujvárt, 1893. november hó 9-én.

3-3

HIRDET M É N Y .

☞ **Ö császári és apostoli királyi felségének** ☜

5-6 legfelső elhatározása folytán ezennel megindítatik a

XVII. magyar kir. államsorsjáték.

melynek tiszta jövedelméből a magyar nemzeti színház nyugdíjintézete két tizedrészben, a magyar gazdasszonyok országos egyesülete, a gyógyult elmebetegek segélyegyesülete, a budapesti gyermekbarát egyesület, a m. kir. vagyontalan állami hivatalnokok özvegyei és árvái részére létesítendő alap, a kolozsvári „Mária Valéria“ árvaház, a szatmárnemzei nagykarolyi nőiiskola, a magyar képzőművészek nyugdíjalapja, a Zágrábban létesítendő Horváth-Szlavon országos javítóház egyenkint egy tizedrészben fog részesíteni.

E sorsjáték összes 3282-ben megállapított nyereményein az alább következő játékterv szerint 160,000 forintra rúgnak és pedig:

1 főnyeremény	60,000 frt	2 nyeremény egyenkint	2,000 frt
1 " " " " " " " " " " " "	15,000 frt	4 " " " " " " " " " " " "	1,000 frt
1 " " " " " " " " " " " "	10,000 frt	20 " " " " " " " " " " " "	500 frt
1 nyeremény	5,000 frt	50 " " " " " " " " " " " "	100 frt
1 " " " " " " " " " " " "	4,000 frt	200 " " " " " " " " " " " "	50 frt
1 " " " " " " " " " " " "	3,000 frt	3000 " " " " " " " " " " " "	10 frt

az összes nyeremények készpénzben fizetnek ki.

A húzás visszavonhatatlanul 1893. DECEMBER 28-án Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 forinttal o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a lottó-igazgatóságnál Budapesten (Pest fővárház felelelet), a hová a megrendelt ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi lottó-, sós és adóhivatalnál; a legtöbb postahivatalnál, a bécsi „Mercur“-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egébb sorsjegyaruló közegnél.

Budapest, 1893. augusztus hó 1-én. **M. KIR. LOTTÓIGAZGATÓSÁG.**

Nyomatott Cirner J. József gyorsajtóján.

Szerke
Nagy-Enyeden, hová részét illeti
Kiad
CIRNER
papírnagyváltás az előzetes bérmentés
Kézirat

A saját hogy a midő zső igazságú retében beten szülő törvény ősrégi Witte kedves sarja fiatal hadna A királyi há testáns. A h virágszála, a házbeli, se nem is oly mazott fiatal tűnt fel elősz Ez ifju szesült volna előirt szertar rülmény talá telező polgá ragyogó szór sorol fel az egy uralkodó csak hiven hanem e val melegével, annyira elité köt frigit s De ezen lemre méltó. minő szeren sógorságba j val, a mi ké embertől, ki politikus mé egy Battenb hercegnőt ka dani szokták égiek akarat tapasztalt, so felséges kirá

A „I

Arverési hirdetmény.

A nagy-enyedi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság által az Albina takarékos és hitelintézetnek Ognean Pável elleni végrehajtási ügyben végrehajtható kérelmére a végrehajtási árverés 55 frt 12 kr tőke, ennek 1890. évi november hó 1-ső napjától járó 6% kamatai 2 frt 50 kr már megállapított, valamint jelenlegi 4 frt 65 kr és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedő Ognean Pávelnek a fugadi 31 sz. tjkvben. A + 1-6. 8-10 rsz. a. foglalt 42 s frt 80 kr szőlődézsma váltáság tőkével terhelt felerész ingatlanaira 322 frt, megállapított kikialtási árban elrendeltetik.

Az árverés 1893. évi december hó 27-ik napján délelőtt 10 órakor FUGAD községben fog megtartatni.

Az árverezni szándékozik végrehajtható kivételével tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékat készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban letenni.

Vevő köteles a vételért az árverés jogerőre válta után 3 egyenlő részletben 15, 30, 45 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától 6 százalékos kamatokkal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál, mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bántópenz az utolsó részletbe fog beszámíthatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóságnál és FUGAD község előljáráóságánál tekinthetők meg.

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság. Nagy-Enyeden 1893. évi szeptember 25-én.

Csernátóni Vajda Péter,
kir. jbiró.

Ki valah könnyen megí heni lótas futá megtekinthetős olesót.
Szabó ba tanság a szállá Ha bizto lakasa még se éjjel legalább a szállásadó Mihelyt ritlanul fog la naponkint leg előtt, ezt mon Egy szá vese oly „ren meglepő észre dőlnék fekvő s szóval Szabó s rencesletenebb végre tisztessé kapott mert h tottraktikus küls férje után „me — No, maradsz egy l